

Sygn. akt II Ca 1578/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 24 lutego 2016 r.

Sąd Okręgowy w Kielcach II Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie:

Przewodniczący: **SSO Barbara Dziewięcka (spr.)**

Sędziowie: **SSO Teresa Strojnowska**

SSO Hubert Wicik

Protokolant: starszy protokolant sądowy Iwona Cierpikowska

po rozpoznaniu w dniu 24 lutego 2016 r. w Kielcach

na rozprawie

sprawy z powództwa E. C.

przeciwko (...) S.A. w W.

o zmianę renty

na skutek apelacji pozwanego

od wyroku Sądu Rejonowego w Kielcach

z dnia 30 lipca 2015 r., sygn. I C 270/11

zmienia zaskarżony wyrok w punkcie I (pierwszym) w ten sposób, że rentę uzupełniającą podwyższa od dnia 1 sierpnia 2015 r., zamiast od dnia 1 kwietnia 2015 roku; oddala powództwo w zakresie żądania podwyższenia renty uzupełniającej za okres od dnia 1 kwietnia 2015 roku do 31 lipca 2015 roku; zasądza od E. C. na rzecz (...) S.A. w W. kwotę 536 (pięćset trzydzieści sześć) złotych tytułem kosztów postępowania apelacyjnego; przyznaje adwokatowi M. T. od Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Kielcach kwotę 369 (trzysta sześćdziesiąt dziewięć) złotych tytułem wynagrodzenia za pomoc prawną udzieloną powódce z urzędu w postępowaniu apelacyjnym.

Sygn. akt II Ca 1578/15

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 30 lipca 2015 roku, sygn. akt I C 270/11, Sąd Rejonowy w Kielcach podwyższył rentę uzupełniającą zasądzoną od (...) S.A. w W. na rzecz E. C. wyrokiem Sądu Wojewódzkiego w Kielcach z dnia 23 lipca 1990 roku, sygn. akt I C 79/89 począwszy od dnia 1 kwietnia 2015 roku do kwot po 1.176,38 zł płatnych do 10 – tego dnia każdego miesiąca (pkt I) oraz zasądził od pozwanego na rzecz powódki kwotę 19.454,23 zł tytułem renty uzupełniającej za okres od dnia 9 września 2008 roku do dnia 31 lipca 2015 roku (pkt II). Nadto Sąd zasądził od pozwanego na rzecz powódki odsetki ustawowe liczone w sposób szczegółowo wskazany w pkt III wyroku. Sąd umorzył postępowanie co do kwoty 65.255,05 zł (pkt IV) i oddalił powództwo w pozostałej części (pkt V). Zasądzono również od pozwanego na rzecz powódki kwotę 4.928 zł tytułem kosztów procesu (pkt VI) oraz nakazano pobrać od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa (Sąd Rejonowy w Kielcach) kwotę 1.958 zł tytułem nieuiszczonej części opłaty oraz kwotę 3.239,84 zł tytułem

zwrotu wydatków (pkt VII). Sąd odstąpił od obciążania pozwanego kosztami sądowymi w pozostałej części (pkt VIII). (k. 330-330v.)

Sąd Rejonowy ustalił, że wyrokiem z dnia 23 lipca 1990 roku, sygn. akt I C 79/89 Sąd Wojewódzki w Kielcach zasądził od Państwowego Zakładu (...) w K. na rzecz E. C. kwotę 851.970 zł miesięcznie tytułem renty wyrównawczej od dnia 1 kwietnia 1990 roku, płatną do 10-tego dnia każdego miesiąca z ustawowym odsetkami w przypadku uchybienia terminowi płatności. Przedmiotowa renta została przyznana powódce w związku z wypadkiem samochodowym, jakiemu uległa w dniu 24 września 1987 roku. Przed tym zdarzeniem powódka pracowała w Izbie Skarbowej i zarabiała ponad 30.000 starych zł miesięcznie. Po wypadku przebywała na zwolnieniu lekarskim i pobierała świadczenie rehabilitacyjne przez rok. Po tym okresie została zwolniona z pracy i z dniem 21 maja 1988 roku przyznano jej rentę inwalidzką. W styczniu 1991 roku powódka rozpoczęła prowadzenie działalności gospodarczej handlowej, czym zajmuje się do chwili obecnej. W 2005 roku powódka osiągnęła wiek emerytalny i od dnia 1 stycznia 2006 roku pobiera emeryturę. Powódka do daty złożenia pozwu w niniejszej sprawie nie domagała się podwyższenia renty wyrównawczej, w związku z czym po denominacji otrzymywała świadczenie w kwocie 85,50 zł, wypłacane z góry co kwartał. W toku procesu pozwany wypłacił powódce kwotę 2.778,75 zł tytułem wyrównania renty za II kwartał 2015 roku oraz w dniu 29 maja 2015 roku kwotę 62.476,30 zł. Następnie wskazano, że powódka w okresie objętym pozwem, tj. od września 2008 roku pobierała emeryturę w kwotach, które Sąd wymienił.

Następnie Sąd Rejonowy wskazał, że okoliczności faktyczne sprawy nie były sporne. Pozwany nie kwestionował też zmiany siły nabywczej pieniądza. Strony proponowały natomiast odmienny sposób wyliczenia renty wyrównawczej, gdyż powódka liczyła jej wysokość w porównaniu do aktualnego wynagrodzenia, zaś pozwany podnosił, że powódka osiągnęła wiek emerytalny, a zatem świadczenie powinno wynosić różnicę między emeryturą, jaką by otrzymywała, gdyby nie uległa wypadkowi i uzyskiwała wynagrodzenie co najmniej równe pensji przed wypadkiem, która wynosiła 1,11 przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia. Dalej powołano się na treść art. 907 §2 k.c. w zw. z art. 444 §2 k.c. Sąd należne powódce świadczenie wyliczył jako różnicę między emeryturą obecną, a emeryturą, jaką E. C. otrzymywałaby, gdyby nie uległa wypadkowi i pracowała do 2005 roku na stanowisku komisarza skarbowego, a emeryturą pobieraną obecnie, opierając się na dowodzie z opinii biegłego z zakresu księgowości A. K., której to opinii strony nie kwestionowały. Biegła wyliczyła wysokość hipotetycznej emerytury powódki w zakresie objętym żądaniem, tj. poczynając od trzech lat wstecz od złożenia pozwu, czyli od września 2008 roku oraz różnicę między emeryturą hipotetyczną za każdy miesiąc w okresie od września 2008 roku do marca 2015 roku, a aktualnie pobieranym świadczeniem emerytalnym, co dało sumę 87.660,81 zł i w tym zakresie Sąd uznał powództwo za uzasadnione. W związku z tym, że pozwany wypłacił powódce w toku procesu łącznie 65.255,05 zł powódka cofnęła w tym zakresie powództwo, zrzekając się roszczenia. W konsekwencji, Sąd na podstawie art. 355 §1 k.p.c. umorzył postępowanie co do kwoty 65.255,05 zł, zasądzając na rzecz powódki kwotę 19.454,23 zł tytułem renty uzupełniającej za okres od dnia 9 września 2008 roku do dnia 31 lipca 2015 roku. Powódka domagała się podwyższenia renty na przyszłość poczynając od dnia 1 kwietnia 2015 roku do kwoty 1.176,38 zł, które to żądanie zostało również uwzględnione. Sąd zasądził na rzecz powódki odsetki, przy czym za okres poprzedzający wytoczenie powództwa zostały one przyznane od wymagalnych świadczeń w łącznej kwocie 40.174,88 zł od daty 12 stycznia 2012 roku, tj. od doręczenia pozwanemu odpisu pozwu do dnia 30 maja 2015 roku, kiedy to powódka otrzymała kwotę 62.476,30 zł. Natomiast co do pozostałych świadczeń Sąd zasądził odsetki od dnia 11 każdego miesiąca, w którym powinny być zapłacone do 30 maja 2015 roku. Sąd przyjął, że wypłacona kwota pokrywa należność powódki aż do wyczerpania kolejnych rat, a nie - że dotyczy wszystkich rat, ale w niższej wysokości niż ustalona w postępowaniu sądowym. W związku z tym odsetki należne od tych kwot - aż do kwoty, która powinna być wypłacona do dnia 10 października 2013 roku zostały policzone do dnia 30 maja 2015 roku, a co do pozostałych świadczeń od daty wymagalności każdej raty aż do zaspokojenia świadczenia. W pozostałym zakresie dotyczącym żądania odsetek powództwo zostało oddalone. Sąd Rejonowy, rozstrzygając o kosztach procesu przyznał na rzecz powódki kwotę 4.928 zł, w tym 4.428 zł (w tym 23% VAT) tytułem wynagrodzenia pełnomocnika reprezentującego E. C. z urzędu zgodnie z §6 pkt 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U. z 2013 roku poz. 461 ze zm.) oraz zwrot uiszczonej części opłaty od pozwu. Rozstrzygnięcie o kosztach sądowych wydano na podstawie art. 113 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 28 lipca 2005 roku o

kosztach sądowych w sprawach cywilnych, obciążając nimi pozwanego w kwocie 1.958 zł – nieuiszczona część opłaty od pozwu oraz w kwocie 3.239,84 zł wynagrodzenie biegłej. (k. 333-341)

Apelację od powyższego wyroku w części, tj. co do pkt I w zakresie, w jakim powództwo zostało uwzględnione poprzez podwyższenie renty uzupełniającej począwszy od dnia 1 kwietnia 2015 roku do kwot po 1.176,38 zł wywiódł pozwany, zarzucając Sądowi Rejonowemu naruszenie art. 6 k.c. i art. 444 §2 k.c. w zw. z art. 907 §2 k.c. poprzez błędną wykładnię i niewłaściwe zastosowanie na skutek przyjęcia, że podwyższenie renty uzupełniającej jest zasadne od dnia 1 kwietnia 2015 roku, podczas, gdy renta za okres od dnia 1 kwietnia 2015 roku do dnia 31 lipca 2015 roku została uwzględniona w kwocie zasądzonej za okres od dnia 8 września 2008 roku do dnia 31 lipca 2015 roku. Pozwany powoływał się też na naruszenie przepisów postępowania, tj. art. 233 §1 k.p.c. poprzez brak wszechstronnego rozważenia zebranego materiału dowodowego i przyjęcie błędnych założeń co do daty podwyższenia renty uzupełniającej. Wreszcie pozwana wskazywała na błąd w ustaleniach faktycznych poprzez przyjęcie, że powódce należna jest renta uzupełniająca od dnia 1 kwietnia 2015 roku, podczas gdy renta ta została uwzględniona w zasądzonej rencie skapitalizowanej.

Wskazując na powyższe, wniesiono o zmianę wyroku i oddalenie powództwa odnośnie podwyższenia renty za okres od dnia 1 kwietnia 2015 roku do dnia 31 lipca 2015 roku, a podwyższenie renty uzupełniającej od dnia 1 sierpnia 2015 roku oraz o zasądzenie kosztów sądowych (powinno być: kosztów procesu), w tym kosztów zastępstwa procesowego za obie instancje. (k. 343-344)

Powódka wniosła o oddalenie apelacji i o zasądzenie kosztów procesu za II instancję (k.355)

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja jest zasadna.

Według Sądu Okręgowego, Sąd Rejonowy w sposób prawidłowy przeprowadził postępowanie dowodowe w sprawie, dokonując następnie oceny wiarygodności i mocy dowodów na podstawie wszechstronnego rozważenia zebranego materiału zgodnie z treścią art. 233 §1 k.p.c. Dokonane na tej podstawie ustalenia w zakresie zaistniałego stanu faktycznego Sąd Okręgowy przyjął jako własne.

Natomiast zasadnie podniesiono w apelacji, że doszło do naruszenia art. 907 §2 k.c. w zw. z art. 442 §2 k.c. w związku z tym, że Sąd Rejonowy zasądził na rzecz powódki podwyższoną do kwoty 1.176,38 zł rentę uzupełniającą za okres od dnia 1 kwietnia 2015 roku do dnia 31 lipca 2015 roku dwukrotnie. Po raz pierwszy w pkt I zaskarżonego wyroku wskazując, że podwyższa rentę uzupełniającą zasądzoną od (...) S.A. w W. na rzecz E. C. wyrokiem Sądu Wojewódzkiego w Kielcach z dnia 23 lipca 1990 roku, sygn. akt I C 79/89, począwszy od dnia 1 kwietnia 2015 roku do kwoty 1.176,38 zł płatnej do 10 – tego dnia każdego miesiąca oraz po raz drugi - zasądzając w pkt II wyroku od pozwanego na rzecz powódki kwotę 19.454,23 zł tytułem skapitalizowanej renty uzupełniającej za okres od dnia 9 września 2008 roku do dnia 31 lipca 2015 roku. Powyższe wyraźnie wynika z uzasadnienia zaskarżonego wyroku, w którym Sąd Rejonowy wskazał, że w sumie 19.454,23 zł uwzględnił należne powódce świadczenia za poszczególne miesiące do marca 2015 roku oraz dodał do tej sumy kwoty należne powódce za miesiące kwiecień – lipiec 2015 roku, biorąc pod uwagę to, że powódce wypłacono za ten okres rentę w wysokości po 926,25 zł miesięcznie. Należne powódce świadczenie za okres od 9.09. 2008 roku do dnia 31 marca 2015 roku, niezaspokojone przez stronę pozwaną w toku procesu wyniosło 18.453,71 zł, pozwany wypłacał powódce, poczynając od 1 kwietnia 2015 roku tytułem renty uzupełniającej kwoty po 926,25 zł. Powyższe było w sprawie okolicznościami bezspornymi (stanowisko pełnomocnika powódki k. 318, k. 327, zmiana powództwa – pismo k. 320). Zasądzona zatem tytułem renty uzupełniającej za okres do dnia 31 lipca 2015 roku kwota 19.454,23 zł, obejmuje przysługującą powódce należność za okres do 31 marca 2015 roku w kwocie 18.453,71 zł oraz za okres od 1 kwietnia 2015 roku do 31 lipca 2015 roku w kwocie 1000,52 zł (1176,38-926,25=250,13 zł; 250,13x4=1000,52).

Tym samym apelacja pozwanego podlegała uwzględnieniu w całości, gdyż podwyższone na przyszłość świadczenie należało przyznać od dnia 1 sierpnia 2015 roku, ponieważ uzupełnienie renty do kwoty po 1.176,38 zł miesięcznie za

okres od 1 kwietnia 2015 roku do 31 lipca 2015 roku zostało uwzględniona w odrębnie zasądzonej na rzecz powódki kwocie 19.454,23 zł.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Okręgowy na podstawie art. 386 §1 k.p.c. zmienił zaskarżony wyrok w pkt I w ten sposób, że rentę uzupełniającą podwyższył od dnia 1 sierpnia 2015 roku zamiast od dnia 1 kwietnia 2015 roku i oddalił powództwo w zakresie żądania podwyższenia renty uzupełniającej za okres od dnia 1 kwietnia 2015 roku do dnia 31 lipca 2015 roku.

Nadto Sąd Okręgowy zasądził od E. C. na rzecz (...) S.A. w W. kwotę 536 zł tytułem kosztów postępowania apelacyjnego w oparciu o treść art. 98 k.p.c. w zw. z art. 99 k.p.c., ustalając wysokość wynagrodzenia pełnomocnika pozwanego na kwotę 300 zł na podstawie §12 ust. 1 pkt 1 w zw. §6 pkt 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu. (Dz. U. z 2013 roku poz. 460) oraz uwzględniając uiszczoną przez pozwanego w kwocie 236 zł opłatę od apelacji (art. 18 ust. 2 w zw. z art. 13 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 roku o kosztach sądowych w sprawach cywilnych, Dz. U. z 2014 poz. 1025 ze zm.).

Zgodnie z art. 29 ust. 1 ustawy z dnia 26 maja 1982 roku prawo o adwokaturze (Dz. U. z 2015 roku poz. 615 ze zm.) Sąd Okręgowy przyznał od Skarbu Państwa (Sąd Rejonowy w Kielcach) na rzecz adwokat M. T. kwotę 369 zł (w tym 23% VAT) tytułem wynagrodzenia za pomoc prawną udzieloną E. C. w postępowaniu apelacyjnym z urzędu według stawki z §13 ust. 1 pkt 1 w zw. z §6 pkt 3 i §2 ust. 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U. z 2013 roku poz. 461 ze zm.).

SSO Hubert Wicik SSO Barbara Dziewięcka SSO Teresa Strojnowska

ZARZĄDZENIE

(...).

(...)